

CCOO al Pacte nacional per a la societat del coneixement

El 4 de desembre del 2023 la Comissió de Seguiment del Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement es va tornar a reunir. Han estat gairebé dos anys després de la seva darrera reunió i això ja és un fracàs en si mateix per a la nostra societat.

CCOO hem explicat quin és el paper dels sindicats de classe en aquesta comissió. Nosaltres no formem part estrictament del sistema de recerca d'aquest país, malgrat les moltes persones afiliades al sindicat que en són una part cabdal, tant a les universitats com als centres d'investigació i a les empreses. La nostra funció aquí no és representar-les, sinó representar la immensa majoria de la classe treballadora catalana, que vota els delegats i delegades del nostre sindicat, juntament amb la UGT.

Per aquest motiu la nostra finalitat al pacte és aconseguir que la societat del coneixement que volem assolir no deixi enrere la major part de la societat, defensant els següents objectius:

- **Que cada vegada més gent pugui aspirar a formar part del món de la recerca, independentment dels seus orígens familiars, econòmics, socials i culturals.**
- **Que les treballadores i treballadors de la recerca millorin les seves condicions laborals.**
- **Que la recerca s'acabi transferint a la societat per incrementar el seu benestar i la seva qualitat de vida.**

CCOO ja vam ser crítics en el moment de la [signatura del pacte](#) i ho hem de continuar sent en aquests moments. Considerem que el pacte està massa tancat en els diferents organismes que componen el món de la recerca català i que es troba lluny de la societat. CCOO proposem que el Departament de Recerca i Universitats lideri la redefinició del pacte en el sentit de:

Definir més clarament els objectius polítics d'aquest pacte.

1. **Identificar els indicadors (els actuals i algun de nou, si escau) que puguin mostrar a la societat si estem aconseguint els objectius o no.**
2. **Aplicar mesures que realment puguin influir a l'hora d'assolir-los, avaluant els canvis en els indicadors.**

En els anys que portem treballant la consecució i el desenvolupament d'aquest pacte, hem tingut quatre consellers: Ramon Tremosa, Maria Àngels Chacón, Gemma Geis i ara, Joaquim Nadal. Demanem al conseller actual i a la directora general de Transferència i Societat del Coneixement que s'impliquin per aconseguir aquesta fita en el temps que resta de mandat, per poder-lo continuar en el futur amb el Govern que esculli, quan toqui, la ciutadania de Catalunya. Potser en el moment polític actual, la necessitat d'acords amplis és el millor que es pot fer per assolir aquests objectius consensuats i evitar que un canvi de govern impliqui retrocedir o continuar pel camí seguit fins a l'actualitat.

En la reunió de seguiment s'han presentat dos informes: un amb l'evolució dels indicadors acordats en el pacte i un altre de balanç de les actuacions i la previsió de continuació. Respecte dels indicadors presentats hem recordat les paraules del rector de la Universitat de Lleida a la darrera trobada, en què es preguntava sobre quines actuacions s'havien canviat del sistema de recerca des de l'aprovació del pacte i quin havia estat el seu impacte en els indicadors que analitzem. I CCOO ens tornem a preguntar el mateix, ja que considerem que no s'han respost aquestes qüestions en la documentació que s'ha aportat per a aquesta reunió.

Constatem indicadors que van per bon camí, com és el cas del percentatge de població amb estudis terciaris o en formació permanent, però n'hi ha d'altres que seran impossibles de complir amb la progressió realitzada fins a l'actualitat, com el de població entre 20 i 24 anys amb estudis postobligatoris. Les podrem aconseguir amb un increment de la inversió en educació, en la qual aquest pacte, com hem denunciat sempre, no marca cap objectiu. Una qüestió sense explicació, tenint en compte que la LEC aprovada el 2009 establia un 6 % del PIB, tal com estem exigint que es compleixi més de 50 entitats educatives amb una ILP.

També ens ajudaria a millorar el nombre d'estudiants universitaris i la taxa de graduació, que quantifiquem a la documentació aportada, però sense tenir un objectiu com a societat. A més, en cap moment analitzem l'accés a aquests estudis dels sectors de població més vulnerables. Aquells que difícilment podran estar entre les 1.000 persones estudiants que cada any són notícia i que són homenatjades per tenir notes excel·lents a les PAU, però que se sobreposen, amb poques ajudes, a contextos familiars, econòmics, socials i culturals molt poc favorables per arribar a la universitat. I aquest hauria de ser el veritable èxit de la nostra societat, al qual hem d'aspirar amb l'increment de la inversió educativa.

Pel que fa a l'alumnat universitari, constatem una caiguda del percentatge d'alumnat estranger, sense que hàgim trobat en l'informe cap hipòtesi ni cap proposta d'actuacions per capgirar la situació.

Respecte de la reducció de la bretxa salarial, tal com [plantegem CCOO](#), la millora no indica millors condicions laborals per a les dones, sinó reducció de la distància respecte dels homes, i està passant mentre constatem pitjors condicions en els salaris més baixos. CCOO esperem també la feina que s'està duent a terme a la Comissió de Dona i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya per poder fer aportacions.

Respecte del nombre d'investigadors i investigadores, tot i la millora que mostren les dades, sembla impossible assolir els objectius, que també haurien de valorar les condicions laborals. Unes condicions laborals que hem intentat millorar amb modificacions legislatives en matèria laboral i a les quals alguns responsables polítics i universitaris, malauradament, s'hi van oposar. I un exemple de les necessitats és que continuem empitjorant l'edat mitjana d'estabilització del PDI permanent, ja que estem a punt d'arribar als quaranta-cinc anys.

Pel que fa a la despesa en R+D, constatem una millora, però sense saber què ens ofereix el futur immediat, com ara els pressupostos de la Generalitat del 2024. El que sí que sabem és que estem allunyant de la mitjana de la UE27 en aquesta inversió. I com amb molts dels indicadors, el més greu és que no tenim fixat un objectiu d'arribada.

Respecte dels temes situats en el balanç i les actuacions, ens volem centrar bàsicament en els preus universitaris, ja que determinen en gran part la possibilitat d'accés de la classe treballadora a la universitat. Malgrat que s'està avançant en la seva reducció, anem a un ritme molt inferior al que desitgem CCOO, que pretenem:

- Aconseguir que, de cara al 2025-2026, tots els graus estiguin per sota de 17,69 €/crèdit i equiparar el preu dels màsters, tant habilitants com no, per sota dels 19,37 €.
- Reduir els preus del doctorat, que continuen sent un 170 % més alts que al curs 2011-2012 i amb el preu de la tutoria i l'avaluació de la tesi més car de tot l'Estat.
- Eliminar el càstig que representa l'increment del preu de la segona i la tercera matrícula. Fomenta la iniquitat perquè l'alumnat amb un nivell econòmic més alt hi pot fer front amb menys dificultats que el de nivells més baixos. CCOO creiem que hi ha altres fórmules per assolir minimitzar les repeticions i promoure l'eficiència del sistema amb equitat, com les que s'adopten a la majoria dels països de l'Espai Europeu per a l'Educació Superior, com poden ser la limitació del nombre d'assignatures en casos de repetició.

També ens hem volgut centrar en el bloc sobre el talent de les persones. Es parla del PDI, però no es parla de la precarietat que pateix, com estem comprovant en els darrers mesos amb la implementació de la figura del professor substituït. De veritat volem promoure l'excel·lència amb sous d'11.000 € anuals en alguna universitat? CCOO sabem que el pacte no és un espai per a la negociació col·lectiva, però sí per reflexionar sobre com les condicions laborals actuals afecten els objectius del pacte.

CCOO continuarem treballant en tots els àmbits de negociació i d'interlocució social per aconseguir els nostres objectius, de manera coordinada amb la nostra afiliació i la nostra representació sindical del sistema de recerca de Catalunya.

Barcelona, desembre 2023

AMB LES COSES DEL MENJAR NO S'HI JUGA